

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ LIFE

Λευκωσία, 27 Ιουλίου 2005

Στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα LIFE - Περιβάλλον ("Ανάλυση Κύκλου Ζωής ως Υποστηρικτικό Εργαλείο Λήψης Αποφάσεων για την Οικολογική Παραγωγή Ελαιόλαδου", LIFE04 ENV/GR/000110, 2004-2006), συμμετέχει το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Κύπρου. Το πρόγραμμα εστιάζεται στην οικολογική παραγωγή του ελαιόλαδου, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό δεδομένου ότι ο τομέας παραγωγής ελαιόλαδου, παρουσιάζει στην Κύπρο μακρόχρονη παράδοση και συνεισφέρει ουσιαστικά στην αγροτική οικονομία του νησιού.

Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα αυτό, υλοποιείται από κοινού μεταξύ της Κύπρου (Πανεπιστήμιο Κύπρου - Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος), της Ελλάδας (Πολυτεχνείο Κρήτης) και της Ισπανίας (Fundacion LEIA C.D.T.), με συμμετοχή περιοχών από τις τρεις αυτές χώρες που παράγουν ελαιόλαδο (περιοχή Λυθροδόντα για την Κύπρο, περιοχή Βουκολιών Κρήτης για την Ελλάδα και περιοχή Navara για την Ισπανία).

Στο πλαίσιο του προγράμματος θα αναπτυχθεί και θα εφαρμοσθεί η κατάλληλη μεθοδολογία Ανάλυσης Κύκλου Ζωής, η οποία θα εξετάζει όλο το φάσμα της παραγωγής του ελαιόλαδου (από την καλλιέργεια των ελαιόδενδρων μέχρι και την προώθηση του ελαιόλαδου στην αγορά) στις περιοχές των τριών χωρών, με στόχο τα αποτελέσματα που θα προκύψουν να αξιοποιηθούν από τις μονάδες παραγωγής ελαιόλαδου προς την εξής κατεύθυνση:

- Υιοθέτηση κατάλληλων πρακτικών καλλιέργειας των ελαιόδενδρων (π.χ. πιο αποτελεσματικές τεχνικές άρδευσης, ελεγχόμενη χρήση χημικών παρασποκτόνων ή χρήση περιβαλλοντικά φιλικών βιοχημικών)
- Ανάπτυξη πιο αποτελεσματικών πρακτικών παραγωγής του ελαιόλαδου με στόχο τη μείωση του λειτουργικού κόστους
- Πρόληψη/ελαχιστοποίηση των παραγόμενων αποβλήτων, με την υιοθέτηση περιβαλλοντικά φιλικών πρακτικών διαχείρισής τους (π.χ. κομποστοποίηση των στερεών αποβλήτων και παραγωγή προϊόντος με προστιθέμενη αξία, κατάλληλου για γεωργικές και άλλες χρήσεις, ανάκτηση συστατικών από τα υγρά απόβλητα κ.λπ.)
- Βελτίωση της συνολικής περιβαλλοντικής συμπεριφοράς και απόδοσης των μονάδων παραγωγής ελαιόλαδου - αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους

Το αποτέλεσμα του έργου θα αποτελέσει επίσης ένα πιλοτικό εργαλείο, το οποίο θα μπορεί να εφαρμοσθεί για την προώθηση της οικολογικής παραγωγής ελαιόλαδου και σε άλλες μονάδες, τόσο στις τρεις χώρες που συμμετέχουν σε αυτό, όσο και σε άλλες χώρες. Ακόμη, το αποτέλεσμα μπορεί να αξιοποιηθεί και σε άλλους παραγωγικούς κλάδους, όπως στην παραγωγή και συσκευασία χυμών, κρασιού, κ.λπ.

Οι δράσεις και τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του έργου περιλαμβάνουν:

- Ανάλυση της εθνικής, ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας και προτύπων τα οποία αφορούν στην εφαρμογή της Ανάλυσης Κύκλου Ζωής σε διάφορες παραγωγικές διαδικασίες, την περιβαλλοντικά φιλική λειτουργία των βιομηχανικών μονάδων και την εφαρμογή οικολογικών γεωργικών πρακτικών.
- Αποτύπωση και αξιολόγηση των πρακτικών καλλιέργειας των ελαιόδενδρων (άρδευση, χρήση παρασποκτόνων), των διαδικασιών παραγωγής ελαιόλαδου (διφασικά ή τριφασικά συστήματα παραγωγής), των πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων και της εμπορίας του ελαιόλαδου στις υπό εξέταση περιοχές.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή του κατάλληλου διαχειριστικού εργαλείου για την ανάλυση του συνολικού κύκλου παραγωγής ελαιόλαδου στις τρεις υπό εξέταση περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης
- Αξιολόγηση των στοιχείων της απογράφης του κύκλου ζωής για κάθε περιοχή.
- Εκτίμηση της συνολικής περιβαλλοντικής και λειτουργικής συμπεριφοράς των μονάδων παραγωγής ελαιόλαδου για κάθε περιοχή με τη χρήση κατάλληλων δεικτών.
- Καθορισμός των μειονεκτικών σημείων που θα εντοπισθούν για κάθε περίπτωση και ανάπτυξη εισηγήσεων για τη βελτιστοποίηση του κύκλου παραγωγής του ελαιόλαδου, με υιοθέτηση τροποποιήσεων της παραγωγικής διαδικασίας ή επανασχεδιασμό της, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο.
- Ανάπτυξη κατάλληλου τεχνικού εγχειριδίου που θα περιλαμβάνει δράσεις, μέτρα, κατευθυντήριες οδηγίες και προδιαγραφές για την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε κάθε στάδιο του κύκλου ζωής του ελαιόλαδου και το οποίο θα αποτελέσει οδηγό για όλους τους εμπλεκόμενους στο αντικείμενο αυτό.
- Διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου (επισκέψεις στις μονάδες παραγωγής ελαιόλαδου, συναντήσεις με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και δημόσιες Αρχές, διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου, δημιουργία και ενημέρωση ιστοσελίδας, διανομή κατάλληλου έντυπου υλικού κ.λπ.).
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για όλους όσους εμπλέκονται στην παραγωγή ελαιόλαδου (καλλιεργητές, υπεύθυνοι ελαιοτριβείων, εκπρόσωποι αγροτικών Συνεταιρισμών, εκπρόσωποι Συνδέσμων παραγωγών ελαιόλαδου κ.λπ.).

Πληροφορίες:

Δρ. Δέσπω Φάττα, Λέκτορας Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος, Πολυτεχνική Σχολή

Τηλ: 22892275, Ηλ.διεύθυνση: dfatta@ucy.ac.cy

